

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Závazkové a jiné právní vztahy při prodeji a
užívání motorového vozidla**

Aneta Filipová

Vedoucí BP: JUDr. Eva Kadlecová

© 2009 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Závazkové a jiné právní vztahy při prodeji a užívání motorového vozidla" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29.4.2009

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala JUDr. Evě Kadlecové, vedoucí bakalářské práce za dohled a cenné připomínky při zhotovování této práce.

Závazkové a jiné právní vztahy při prodeji a užívání motorového vozidla

Contractual and legislative relations in sale and usage of self-propelled motor vehicle

Souhrn:

Práce je zaměřena na nejdůležitější právní vztahy související s koupí a používáním osobního automobilu. První část je věnována právům a povinnostem kupujícího a prodávajícího při koupi, respektive prodeji nového i ojetého automobilu. Ve druhé části jsou popsány vztahy při leasingu a pronájmu vozidla. Třetí část obsahuje souhrn nejběžnějších situací při užívání automobilu: registrace, pojištění a oprava osobního automobilu.

Summary:

This thesis is focussed on major legislative relations related with emption and usage of car. First part is attend to privileges and duties of vendor and vendee by emption or sale of new or second hand car. In second part are describe relations in leasing and renting a car. Third part contains summary of commonest situations in usage of a car: registration, assurance and reparation of a car.

Klíčová slova:

osobní automobil, spotřebitel, prodávající, kupující, odpovědnost za vady, poskytovatel služby, kupní smlouva, laesing, smlouva o dílo, zákon

Key words:

car, consumer, vendor, vendee, liability for a defective product, person providing a service, sales contract, leasing, contract for work, law

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Cíl práce a metodika	4
3	Přehled přílehlající právní úpravy	5
4	Právní vztahy při koupi/prodeji automobilu.....	7
	4.1.1 Koupě nového automobilu	7
	4.1.1.1 Povinnosti prodávajícího	7
	4.1.1.1.1 Klamavé jednání	8
	4.1.1.1.2 Informační povinnosti	9
	4.1.1.1.3 Další povinnosti	11
	4.1.1.2 Reklamace nového automobilu	12
	4.1.1.2.1 Odpovědnost za vady	12
	4.1.1.2.2 Rozpor s kupní smlouvou	13
	4.1.1.2.3 Výjimky z odpovědnosti za vady	14
	4.1.1.2.4 Podmínění záruky	14
	4.1.1.2.5 Rozšíření záruky	15
	4.1.1.2.6 Vyřízení reklamace.....	15
	4.1.1.2.7 Záruka při dalším prodeji	19
	4.1.2 Koupě ojetého automobilu.....	19
	4.1.2.1 Koupě ojetého automobilu v autobazaru.....	19
	4.1.2.1.1 Odpovědnost za vady.....	21
	4.1.2.2 Koupě ojetého automobilu mimo autobazar	22
	4.1.2.3 Rizika obchodování s vozidly získanými trestnou činností.....	22
4.2	Právní vztahy při užívání cizího vozidla.....	23
	4.2.1 Leasing.....	23
	4.2.1.1 Leasingová smlouva	24
	4.2.1.2 Odpovědnost za vady	26
	4.2.2 Pronájem automobilu	27
4.3	Právní vztahy při provozu vozidla	29
	4.3.1 Registrace automobilu.....	29
	4.3.1.1 Zapisované údaje	30
	4.3.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla ..	32
	4.3.2.1 Pojistná smlouva	32
	4.3.3 Oprava automobilu.....	36
	4.3.3.1 Reklamace opravy.....	38
5	Závěr	41
6	Seznam literatury	43
7	Přílohy.....	45

1 Úvod

Automobil figuruje v životě většiny obyvatel České republiky. Však také k 31.12.2008 bylo v České republice registrováno celkem 4 423 370 osobních automobilů kategorie M1¹. A v tomto počtu nejsou ještě ani zahrnuty automobily registrované jako N1, kterých je registrováno 690 937. A především díky možnosti odpočtu DPH je mnoho z nich osobními automobily s minimálními úpravami kvůli splnění požadavků pro odpočet DPH.² V České republice tedy průměrně na jeden osobní automobil (kategorie M1) připadá 2,36 obyvatele (údaj k 31.12.2008)³.

Koupě automobilu je pro většinu lidí poměrně značnou investicí, a proto by před koupí neměl potenciální kupec pouze studovat technické parametry, pročítat testy a kalkulovat ceny, ale také se informovat o vlastních právech a povinnostech prodávajícího, které při koupi respektive prodeji automobilu má. Mnoho omylů vzniká především při uplatňování reklamací, kdy mnoho lidí nezná svá práva a povinnosti a prodávající jim neposkytne vše na co mají nárok, nebo naopak uplatňují u prodejce nesmyslné nároky, ke kterým není povinen. Bohužel není úplně ojedinělá ani neznalost na druhé straně, tedy u

---

¹ Údaj převzat ze stránek Sdružení automobilového průmyslu. *Složení vozového parku v ČR.2009.*
URL: <http://www.autosap.cz/default2.asp?page={6B406E48-5BD6-4527-AE7A-EABA394F447A}>

² Definice a požadavky na kategorii N1 jsou uvedeny ve vyhlášce Ministerstva dopravy a spojů č.341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

³ Údaj převzat ze stránek Sdružení automobilového průmyslu. *Složení vozového parku v ČR.2009.*
URL: <http://www.autosap.cz/default2.asp?page={6B406E48-5BD6-4527-AE7A-EABA394F447A}>

prodávajících, kteří odmítají splnit své povinnosti nebo uvádějí úmyslně nebo neúmyslně kupujícího v omyl ohledně jeho práv. Především autobazary a autoservisy jsou častým terčem nařčení a pomluv. A jak říká lidové rčení: „Na každém šprochu pravdy trochu.“ Zvláště proto by měl jejich zákazník znát svá práva a mít tak možnost se bránit a nepravost odhalit, nebo rovnou zvolit jiného a poctivého podnikatele.

2 Cíl práce a metodika

Cíl této práce je především shrnout práva a povinnosti při nejčastějších situacích souvisejících s osobním automobilem. Tato práce je zaměřena na právní vztahy týkající se vozidel kategorie M1. Kategorie vozidel jsou definovány v příloze zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Kategorie M zahrnuje silniční motorová vozidla, která mají nejméně čtyři kola a používají se pro dopravu osob. V dalším členění této kategorie je M1 definováno maximálním počtem osmi míst k přepravě osob, kromě místa řidiče nebo jako víceúčelové vozidlo.

Základním prvkem metodiky bylo zejména studium platných právních předpisů v právním řádu České republiky. V uvedené problematice je nejdůležitější především zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. V občanském zákoníku byla pro potřeby této práce nejvýznamnější hlavně část osmá věnující se závazkovému právu.

V první řadě kvůli rozsahu práce se rozpracovává hlavně tematika tzv. spotřebitelských smluv a je opomíjena problematika smluv uzavíraných mezi podnikateli. Spotřebitelská smlouva je smlouva uzavřená podle ustanovení osmé části občanského zákoníku mezi dodavatelem (prodávající nebo poskytovatel služby) a spotřebitelem. Pojem spotřebitel je zde používán v souladu s definicí uvedenou v zákoně č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

v platném znění, § 2 odst. 1 písm. a), kde se spotřebitelem rozumí fyzická nebo právnická osoba, která nakupuje výrobky nebo užívá služby za jiným účelem než pro podnikání s těmito výrobky nebo službami. V této práci je převážně rozlišováno používání pojmů prodávající a poskytovatel služeb, ale pro potřeby zákona č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele je jako prodávající definován podnikatel⁴, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.

Velké množství uvedených povinností a práv je obecně platných nejen pro automobily, ale i pro další spotřební zboží nebo služby. Nejvíce je tomu tak v kapitolách 3.1 Právní vztahy při koupi/prodeji automobilu a 3.3.3 Oprava automobilu.

3 Přehled přílehlajících právní úpravy

Ochrana kupujícího, spotřebitele se v české legislativě objevuje v několika právních předpisech. Výraznější změna většiny těchto předpisů nastala při harmonizaci s evropskými předpisy po vstupu České republiky do Evropské Unie.

Zde je výčet nejdůležitějších:

1. Zákon č. 513/1964 Sb., občanský zákoník

Pro spotřebitelské smlouvy je občanský zákoník základním předpisem, pokud si strany nezvolí za závazný obchodní zákoník. Pro spotřebitele je důležitá především část VIII., která je věnována pojmenovaným smlouvám. Konkrétněji pak Hlava 2 Kupní a směnná smlouva (§588 - 627), Hlava 4 Smlouva o dílo (§631 - 656), Hlava 7 Nájemní smlouva (§663 - 723) a druhý oddíl Hlavy 8 Smlouva o

---

⁴ Definice podnikatele viz. § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník

obstarání věci. Nelze opomenout odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla ustanovenou v § 427 a následujících. Pro závazkové vztahy uváděné v této práci jsou řídicí i některá obecná ustanovení občanského zákoníku.

2. Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

Zákon o ochraně spotřebitele je spolu s občanským zákoníkem nejdůležitějším právním předpisem upravující ochranu spotřebitele a vztahy spotřebitele s podnikatelem prodávajícím zboží nebo poskytujícím služby. Zákon má celkem 29 paragrafů a dvě přílohy. Nejstěžejnější jsou § 3 - 20, které uvádějí povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb.

3. Zákon 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích

Zákon obsahuje hlavně povinnosti účastníků silničního provozu ale také související povinnosti.

4. Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č.341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Tato vyhláška je důležitá především pro schvalování technické způsobilosti a udává podmínky a normy, které musí motorové vozidlo splňovat.

5. Zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru

Tento předpis je z hlediska tématu této práce důležitý při pořízení automobilu formou leasingu. Udává náležitosti smlouvy a povinnosti

poskytovatele. Je důležité zdůraznit, že jeho platnost je pouze pro výši úvěru 5 000Kč až 800 000Kč.

6. Zákon č.168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Upravuje povinnost provozovatelů vozidel své vozidlo pojistit. Udává mj. náležitosti pojistné smlouvy, povinnosti pojistitele a pojištěného, limity pojistného, platnost i neplatnost pojištění, sankce za nedodržení povinností apod.

4 Právní vztahy při koupi/prodeji automobilu

4.1.1 Koupě nového automobilu

Jak již bylo uvedeno výše, při prodeji nového automobilu spotřebiteli je prodávající povinen respektovat platná znění především těchto zákonů: č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a zákon č.634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele. Zvláště zákon o ochraně spotřebitele ukládá prodávajícímu řadu dalších povinností, které slouží k ochraně neprofesionála – spotřebitele.

4.1.1.1 Povinnosti prodávajícího

Základní povinností prodávajícího je vyvarovat se nekalých obchodních praktik. Za takovou je považována především praktika, která ovlivní rozhodování spotřebitele tak, že učiní rozhodnutí, které by jinak neučinil.⁵ Jako nekalé obchodní praktiky se zařazují především klamavé a agresivní obchodní praktiky.

---

⁵ § 4 odst. 1 zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

Nezanedbatelnou povinností prodávajícího je zákaz diskriminace spotřebitele. Obecný zákaz k takovému jednání je uveden v čl.1 a čl.4 Listiny základních práv a svobod. Ale na zákaz pamatuje i zákon o ochraně spotřebitele v § 6.

4.1.1.1 Klamavé jednání

Klamavé jednání je takové jednání, kdy je spotřebitel záměrně uveden v omyl. V § 8 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele jsou uvedeny znaky klamavého jednání: uvádění nepravdivých, nedoložených, neúplných, nepřesných, nejasných, dvojsmyslných nebo přehnaných údajů, zamlčení údajů o skutečných vlastnostech výrobku nebo služeb či úrovni nákupních podmínek. V příloze č.1 zmíněného zákona jsou uvedeny další konkrétní druhy jednání prodávajícího, které jsou pokládány za klamavé.

Odpovědnosti za klamavé jednání prodávajícího nezprošťuje, že tak učinil neúmyslně nebo nevědomky. Prodávající je odpovědný za klamavé informace i pokud mu je poskytl výrobce nebo dodavatel. Prodávající, jako profesionál, je povinen dbát na poskytování správných informací o výrobku, který prodává.

Klamavé jednání se řadí mezi tzv. ohrožovací delikty. Za delikt je tedy již považováno jednání, které by spotřebitele klamat mohlo a ke konkrétnímu oklamání spotřebitele nemusí vůbec dojít.

Pro zjišťování míry klamavosti se v Evropě používají převážně dvě nejčastější metody. První metoda se používá např. v Belgii, Francii, Itálii, Nizozemsku, Španělsku atd. a hodnota klamavosti je stanovena na základě vlastních zkušeností pověřeného orgánu. Oproti tomu v Německu se klamavost posuzuje na základě průzkumu mezi spotřebiteli a jako klamavé je označeno pokud oklame 10-15% spotřebitelů. První způsob je používán i v České

republike a kontrolu a dohled nad nekalými obchodními praktikami má Česká obchodní inspekce (ČOI), která také případné delikty pokutuje.

Na podporu a ochranu práv spotřebitele vznikají sdružení, popř. jiné formy právnických osob. Jejich právní postavení upravuje především občanský zákoník a dále také zákon o ochraně spotřebitele. Sdružení mohou podat návrh na zahájení řízení u soudu o zdržení se protiprávního jednání týkajícího se ochrany práv spotřebitelů a stát se účastníkem, pokud jsou v jeho stanovách takové cíle uvedeny, nebo se jedná o subjekt uvedený v seznamu osob oprávněných k podání žalob na zdržení se protiprávního jednání v oblasti ochrany práv spotřebitelů. Tento seznam je veden Komisí Evropského společenství. Návrh na zápis probíhá přes Ministerstvo průmyslu a obchodu a je podmíněn splněním následujících podmínek: sdružení bylo založeno v souladu s právním řádem České republiky, aktivně působí v oblasti ochrany spotřebitelů po dobu alespoň dvou let, je nezávislé a neziskové a má vypořádány veškeré finanční závazky k České republice. Nejznámějším takovým sdružením je Sdružení obrany spotřebitelů⁶.

4.1.1.1.2 Informační povinnosti

Informační povinnosti prodávajícího patří mezi nejdůležitější prvky ochrany spotřebitele. Především je klíčové, že spotřebitel má nárok na sdělení důležitých údajů týkajících se výrobku, aniž by to musel vyžadovat, tedy se dotazovat. Údaje, které je prodávající kupujícímu povinen sdělit jsou následující: vlastnosti prodáváných výrobků nebo charakter poskytovaných služeb, způsobu použití a údržba výrobku a nebezpečí, které vyplývá z jeho

---

⁶ Více informací o Sdružení obrany spotřebitelů na internetových stránkách:
<http://www.spotrebitele.info>

nesprávného použití nebo údržby, jakož i riziko související s poskytovanou službou. Uvedené informace musí být kompletní a srozumitelné a nesmí na spotřebitele působit klamavě. V zákoně není výslovně uvedeno, kdy má být informace uvedena, ale logicky by se tak mělo stát před uzavřením smlouvy. V případě potřeby zákon vyžaduje, aby poskytnuté informace byly obsaženy v příloženém písemném návodu. Je samozřejmé, že tyto informace musí být srozumitelné a úplné a je nutné, aby byly uvedeny v českém jazyce. I pokud jsou přiloženy informace v písemné formě, nezprošťuje to prodávajícího od ústního podání výše uvedených informací. Jediný případ, kdy prodávající není povinen informace poskytnout, je případ obecně známých nebo zřejmých skutečností. V případě, že by prodávající nesplnil svoje informační povinnosti, odpovídá za veškeré škody, které kvůli tomu vznikly.

Prodávající musí informovat spotřebitele o podmínkách a rozsahu odpovědnosti za vady a způsobu uplatnění reklamace. Odpovědnost prodávajícího za jeho závazky nezaniká přemístěním nebo zrušením provozovny a dokonce ani ukončením podnikatelské činnosti. Povinností prodávajícího, pokud zruší nebo přemístí provozovnu, je informovat živnostenský úřad, kde lze vypořádat případné závazky, tedy i reklamace.

Informování spotřebitele o ceně je upraveno v zákoně č. 526/1990 Sb. o cenách. Základní povinností prodejce je označit zboží cenou platnou v okamžiku nabídky nebo zpřístupnit informaci o této ceně formou ceníků, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem.

Výrobci automobilů (v České republice většinou jejich místní zastoupení) velmi často využívají své možnosti uvést doporučenou cenu prodeje konečnému spotřebiteli. Tuto cenu mohou uvádět např. v nabídkovém katalogu, propagačních materiálech a na internetových stránkách. Uvedená

cena, ale není pro prodejce závazná, ti proto mohou cenu zvolit dle svého uvážení.

Dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele §12 odst. 2 nesmí informace o ceně nebo její neúplnost či úplná absence zejména klamat spotřebitele a vzbuzovat zdání, že:

- a) cena je nižší než jaká je ve skutečnosti (nepřehledné umístňování - která cena patří ke kterému výrobku, uvádění maloobchodních cen bez DPH apod.)
- b) stanovení ceny závisí na okolnostech, na nichž ve skutečnosti nezávisí (např. uvedení velkoobchodní ceny, ceny doporučené výrobcem, ceny v jiné měně, ceny uvedené s nesprávnou sazbou DPH)
- c) v ceně jsou zahrnuty dodávky výrobků, výkonů, prací nebo služeb placené ve skutečnosti zvlášť
- d) cena byla nebo bude zvýšena, snížena nebo nezměněna, i když tomu tak není (např. inzerování slevy, přestože dříve byla cena stejná)
- e) vztah ceny a užitečnosti nabízeného výrobku nebo služby a ceny a užitečnosti srovnatelného výrobku nebo služby je takový, jaký ve skutečnosti není. (např. pokud je automobil inzerován jako bezpečnější než běžné vozy z hlediska studie EuroNCAP, kde dosáhl 4hvězdiček a průměr ostatních automobilů jsou také čtyři hvězdičky)

V souvislosti s cenou je vhodné uvést, že dle zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti je nutné veškeré platby v hodnotě přesahující částku 15 000 EUR provádět bezhotovostně.

4.1.1.1.3 Další povinnosti

Doplněním informačních povinností je povinnost prodávajícího na žádost spotřebitele předvést výrobek. Tato povinnost je uvedena jednak v § 15,

odst.1 zákona o ochraně spotřebitele a také v § 616 odst.2 občanského zákoníku. Obdobně jako i u jiných informačních povinností není přímo v zákoně uvedeno, kdy má být splněno předvedení výrobku, zda před koupí nebo až po koupí. Z kontextu této povinnosti v občanském zákoníku vyplývá, že předvedení by se mělo uskutečnit až po koupí a dokazuje shodu s kupní smlouvou. I v zákoně o ochraně spotřebitele napovídá zařazení do stejného paragrafu jako povinnost vyplnění záručního listu, že tak může být až po koupí. Na druhou stranu je povinnost předvedení podmíněna žádostí spotřebitele, ten by se tedy mohl domáhat předvedení ještě před samotnou koupí.

Samozřejmostí v případě koupě automobilu je vydání dokladu o koupí, tím v praxi bývá kupní smlouva, která je nezbytná pro registraci automobilu, která bude více specifikována dále.

4.1.1.2 Reklamace nového automobilu

4.1.1.2.1 Odpovědnost za vady

Při implementaci evropských norem týkajících se ochrany spotřebitele získal pojem odpovědnosti za vadu dva režimy, které se v určitých případech liší a jindy splývají. Za prvé je to odpovědnost za vady, které existovali již při předání věci, ale projeví se až později, tzv. rozpor s kupní smlouvou a za druhé je to odpovědnost za vady, které se vyskytnou až po předání věci, tzv. záruka, kdy prodávající spotřebiteli zaručuje, že bezvadnost věci zůstane ještě po určitou dobu (tzv.záruční doba) zachována. Dle § 620 občanského zákoníku je minimální délka záruční doby pro nové spotřební zboží, kam automobily spadají, stanovena na 24 měsíců.

Prodávající je odpovědný i za vady, který byly způsobeny při montáži nebo uvedení věci do provozu, pokud tuto montáž provedl on či osoba jím pověřená nebo pokud to zajišťoval sám kupující, ale vada vznikla na základě nesprávných nebo neúplných pokynů uvedených v návodu k montáži nebo k uvedení věci do provozu.

4.1.1.2 Rozpor s kupní smlouvou

Pojmy rozpor a shoda s kupní smlouvou byly do českého právního řádu implementovány na základě směrnice č. 1999/44/ES. Pro shodu s kupní smlouvou je podle § 616 odst.1 občanského zákoníku především nutné, aby věc byla bez vad a musí mít jakost a užitné vlastnosti smlouvou požadované, prodávajícím, výrobcem nebo jeho zástupcem popisované, nebo na základě jimi prováděné reklamy očekávané, popřípadě jakost a užitné vlastnosti pro věc takového druhu obvyklé. Z výše uvedeného plyne, že prodávající odpovídá nejen za bezvadný stav věci, ale i vlastnosti výrobku. Pokud tedy bude kupující informován, že automobil má instalován dešťový senzor, ale ve skutečnosti tomu tak nebude, nastává rozpor s kupní smlouvou.

Pokud rozpor s kupní smlouvou nastal, má kupující v takovém případě podle § 616 odst. 3 občanského zákoníku právo na výměnu nebo opravu věci a volba mezi oběma možnostmi je na kupujícím. Pokud oprava není možná nebo nevede k nápravě, má kupující nárok na odstoupení od smlouvy nebo přiměřenou slevu z kupní ceny. Zvolit si řešení je i v tomto případě právo kupujícího.

Uplatnit rozpor s kupní smlouvou je možné do 24 měsíců od převzetí zboží po koupi. Je-li vada výrobku reklamována v průběhu prvních šesti měsíců následujících od převzetí výrobku, automaticky se pokládá zato, že existovala již při převzetí, pakliže to neodporuje povaze věci nebo pokud

prodávající neprokáže, že se vada nebo jiný rozpor s kupní smlouvou vyskytl až po převzetí věci. Pokud bude spotřebitel reklamovat rozpor s kupní smlouvou později než v prvních šesti měsících od koupě automobilu, je důkazní břemeno, že rozpor existoval již při převzetí věci na něm. Prodávající za rozpor s kupní smlouvou neodpovídá jen v případech stanovených zákonem.

4.1.1.2.3 Výjimky z odpovědnosti za vady

Prodávající neodpovídá za vady, o kterých byl kupující informován před koupí. V případě, že je zboží kvůli vadě zlevněno musí být tato vada předem oznámena. Pokud např. kupující zakoupí automobil se slevou kvůli poškrábanému laku, nelze toto později reklamovat v rámci záruky. Ale v případě, že by u uvedeného automobilu přestala fungovat klimatizace, jedná se samozřejmě o vadu v odpovědnosti prodávajícího. Je-li sleva poskytována bez určitého důvodu (např. kvůli neprodejnosti) , tedy jde o bezvadné zboží, nesmí prodávající záruku nijak omezovat.

Dále se odpovědnost za vady nevztahuje na opotřebení věci způsobené běžným užíváním. Nadměrné opotřebení je ale důvodem pro oprávněnou reklamaci, jelikož se jedná o špatný materiál, tudíž o vadu existující před převzetím věci.

4.1.1.2.4 Podmínění záruky

Platnost záruky nelze žádným způsobem podmiňovat nebo omezovat. Jakákoliv taková ustanovení, byť uvedená v záručním listě nebo kupní smlouvě, by byla neplatná i přestože by byla odsouhlasená kupujícím.

Častým příkladem omezování záruky je podmiňování platnosti záruky u automobilu navštěvováním pouze autorizovaného servisu dané značky. Záruka je platná vždy pokud spotřebitel výrobek řádně a na své náklady udržuje. Ale i za předpokladu, že spotřebitel neprovádí u automobilu předepsanou údržbu, musí při reklamaci prodávající nebo jím pověřená osoba prokázat, že vada vznikla tímto zanedbáním údržby. Např. nevymění-li spotřebitel ve svém automobilu po předepsaném intervalu olej, není to důvodem pro zamítnutí reklamace nefunkčního rádia.

Vyjímkou v podobných případech je pokud se jedná o reklamaci v rámci rozšířené záruky, viz.dále. Tehdy má výrobce možnost zvolit si vlastní podmínky za předpokladu, že neodporují dobrým mravům.

4.1.1.2.5 Rozšíření záruky

Na základě § 620 odst.5 občanského zákoníku může prodávající poskytnout záruku přesahující záruku zákonnou. Změny v rozsahu a délce záruky se zaznamenávají do záručního listu. Na prodlouženou záruční dobu, může prodávající aplikovat zákonnou úpravu platnou během základní zákonné záruky nebo tuto může restriktivně omezit či si určit i další podmínky, které by ale neměli být v rozporu s dobrými mravy. Pokud nejsou pro prodlouženou záruku uvedeny podmínky jejího rozsahu, považuje se za rozsahově shodnou se zákonnými podmínkami.

4.1.1.2.6 Vyřízení reklamace

Prodávající má právo určit jiného podnikatele, např. autorizovaný servis, který je povinen provést opravu místo prodávajícího. Pokud je záruční servis pro spotřebitele vzdálenější než prodávající, může v takovém případě uplatnit

reklamaci přímo u prodávajícího. Záruční servis je určen pouze k opravě a pokud kupující požaduje výměnu automobilu nebo odstoupení od kupní smlouvy, musí tak učinit výlučně u prodávajícího. Neurčil-li prodávající k provedení opravy záruční servis, je povinen přijmout k vyřízení reklamaci v kterékoliv své provozovně, v níž je přijetí reklamace možné s ohledem na sortiment prodávajícího zboží nebo poskytování služeb, případně i v sídle nebo místě podnikání.

Při uplatnění reklamace je kupující povinen předložit doklad, který dosvědčuje, že automobil byl prodán prodávajícím, u něhož, resp. v jehož záručním servisu je výrobek reklamován a že záruční doba ještě neskončila. Prodávající nebo jím pověřená osoba není tedy oprávněna požadovat pouze určitý doklad a podmiňovat tím svou odpovědnost za vady. Prodávající nemůže odmítnout reklamaci pokud mu spotřebitel předloží např. doklad o koupi a ne záruční list. Vyjímkou z tohoto ustanovení může být případ rozšířené záruky.

Povinností prodávajícího nebo záručního servisu je vydat spotřebiteli při uplatnění reklamace doklad o tom, že zboží bylo předáno k reklamaci. Tento doklad by měl obsahovat datum uplatnění reklamace, popis reklamované vady a jaký způsob vyřízení reklamace spotřebitel požaduje. Není zákonnou povinností, ale určitě je vhodné uvést také popis poškození či opotřebení reklamovaného vozidla. Tímto lze předejít sporům o stav automobilu a případných poškození způsobených servisem. Určitě je žádoucí zapsat do reklamačního protokolu i jiné věci, které spotřebitel předával do opravy společně s reklamovaným automobilem. Po vyřízení reklamace je pak záruční servis nebo prodávající povinen vydat kupujícímu potvrzení o tom, kdy byla reklamace uplatněna, jak dlouho byla vyřizována a jaká oprava byla provedena.

V případě, že dojde při vyřizování reklamace k výměně součástky v automobilu, při vydání z reklamační opravy začíná na tuto součástku běžet zákonná dvouletá záruční lhůta. Na zbytek automobilu, pak běží záruční doba, která začala při převzetí automobilu při koupi a jež byla pouze pozastavena v době, kdy byl automobil v opravě. Např. automobil byl předán 14.9.2007, zákonná záruka tedy platí do 14.9.2009. Jestliže byl tento automobil v rámci záruky opraven, např. výměnou řídicí jednotky a tato oprava trvala 30 dnů a byla vyřízena 27.5.2008, záruční doba na celý automobil se prodlouží o 30 dnů, tedy do 14.10.2009, ale záruční doba na řídicí jednotku bude platná do 27.5.2010. Majitel tohoto automobilu by měl právo reklamovat řídicí jednotku automobilu i přesto, že záruční doba na uvedený automobil již uplynula. Spotřebitel reklamující zakoupenou věc má právo na úhradu nutných nákladů, které mu vznikly v souvislosti s uplatněním reklamace. Může se jednat o cestovní výlohy, náklady na odtah automobilu, ale třeba také náklady na zapůjčení náhradního automobilu.

Vyskytne-li se na automobilu neodstranitelná vada, která brání, aby mohl být řádně užíván jako automobil bez vady, má kupující nárok na výměnu věci nebo může odstoupit od kupní smlouvy. Stejná práva má kupující pokud se stejná vada vyskytne třikrát nebo se současně projeví alespoň tři různé odstranitelné vady, pro než není možné automobil řádně užívat. Pokud neodstranitelná vada nebrání řádnému užívání, může kupující kromě výměny automobilu a odstoupení od kupní smlouvy, požadovat přiměřenou slevu z kupní ceny.

Prodávající je oprávněn kupujícímu naúčtovat své náklady vynaložené na přezkoumání reklamace, která se prokáže jako neoprávněná. Pokud prodávající reklamaci odmítne a kupující s jeho stanoviskem nesouhlasí, mohou se obě strany dohodnout např. na vypracování znaleckého posudku, podle

kterého se budou dále závazně řídit. Jestliže se nepodaří dohodnout na dalším postupu, jediným dalším řešením je obrátit se na soud.

Dle § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele je prodávající nebo jím pověřený pracovník povinen rozhodnout o reklamaci ihned, ve složitějších případech do tří pracovních dnů. Do této lhůty se nezapočítává doba přiměřená podle druhu výrobku či služby potřebná k odbornému posouzení vady. Pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodnou na delší lhůtě vyřízení reklamace, měla by být reklamace včetně odstranění vady vyřízena do 30-ti dnů ode dne jejího uplatnění. Pokud není reklamační vyřízena po uplynutí třicetidenní lhůty má spotřebitel právo bez dalšího požadovat výměnu reklamovaného vozidla, eventuelně součástky za nové anebo může od kupní smlouvy odstoupit. Častým omylem kupujících je, že předpokládají že prodávající je povinen informovat je o vyřízení reklamace. Přičemž je tomu právě naopak, prodávající nemá žádnou zákonnou povinnost informovat spotřebitele, že reklamační je vyřízena a činí-li tak, je to z jeho dobré vůle. Pokud si kupující nevyzvedne vozidlo do jednoho měsíce od dne, kdy měla být reklamační vyřízena, je povinen zaplatit prodávajícímu nebo záručnímu servisu poplatek za uskladnění (viz. § 656 občanský zákoník). Nevyzvedne-li si spotřebitel reklamovanou věc ani do šesti měsíců ode dne, kdy byl povinen si ji vyzvednout, vzniká prodávajícímu nebo záručnímu servisu právo věc prodat. Pokud je věc vyšší hodnoty (podle nařízení vlády č.258/1995 Sb. hodnota věci převyšuje 3 000Kč) a záručnímu servisu nebo prodávajícímu je známa adresa spotřebitele, jsou povinni o zamýšleném prodeji kupujícího upozornit a poskytnout mu přiměřenou dodatečnou lhůtu k vyzvednutí věci. Obvykle tato lhůta bývá alespoň dva týdny. Po prodeji nevyzvednuté věci je prodávající nebo záruční servis povinen na žádost spotřebitele vyplatit mu výtěžek z prodeje zbylý po

odečtení poplatku za uskladnění a nákladů prodeje. Toto právo se promlčuje obecnou tříletou promlčecí lhůtou ode dne prodeje věci.

4.1.1.2.7 Záruka při dalším prodeji

V případě automobilu je pro druhého vlastníka automobilu, pokud ten je ještě v záruční době, složitější výrobek reklamovat. Pokud první kupující automobil prodá, nepřevádějí se práva dohodnutá při uzavření první kupní smlouvy na nového nabyvatele, proto ten nemůže uplatňovat odpovědnost za vady u původního prodávajícího. Aby nový nabyvatel mohl uplatnit odpovědnost za vady u původního kupujícího ale vyřešit lze. Původní kupující může s novým kupujícím uzavřít písemnou smlouvu o postoupení pohledávky z odpovědnosti za vady ve smyslu § 524 občanského zákoníku, na jejímž základě by nový nabyvatel získal stejná práva jako původní kupující. Dále může původní kupující udělit novému plnou moc, případně může za nového kupujícího uplatňovat reklamaci osobně, přestože již není vlastníkem.

4.1.2 Koupě ojetého automobilu

4.1.2.1 Koupě ojetého automobilu v autobazaru

Podnikatelská činnost autobazarů je z hlediska právního stejná jako podnikání bazarů, zastaváren a jiných obdobných obchodů s použitým zbožím. Provozovatelé autobazarů jsou povinni stejně jako prodejci nových automobilů dodržovat povinnosti popsané výše. Prodávané automobily musí odpovídat popisovaným specifikacím, požadavkům právních předpisů, jakosti apod.

Prodej automobilů v autobazarech většinou probíhá dvěma nejčastějšími způsoby. První formou je, že autobazar od původního vlastníka automobil

odkoupí a dále jej již prodává svým jménem. Tímto způsobem to praktikují především velké autobazary jako např. AutoEsa nebo AAA Auto.

Ve druhém případě autobazar plní pouze funkci zajišťovatele prodeje, ale nestává se vlastníkem automobilu. Zajištění probíhá na základě smlouvy o obstarání prodeje věci, kterou upravuje občanský zákoník v § 737 až § 741. Obchodník a spotřebitel se mají možnost dohodnout, že se místo občanským zákoníkem budou řídit zákoníkem obchodním a uzavřou komisionářskou smlouvu, která je upravena obchodním zákoníkem v § 577 až § 590. Taková smlouva je platná pouze za předpokladu, že nedojde ke zhoršení podmínek spotřebitele, zde prodávajícího. Uvedené smlouvy musí být vždy písemné a musí obsahovat přesné určení předmětu prodeje, cenu, za kterou má být předmět prodán nebo lze dohodnout minimální cenu či rozpětí minimální a maximální ceny a dále odměnu autobazaru. Odměna může být pevně daná nebo může být vyjádřena např. jako procentní část ze skutečně realizované ceny prodeje, popřípadně musí být uveden postup výpočtu odměny. Smlouva by také měla obsahovat poplatek pro případ odstoupení od smlouvy před uplynutím dohodnuté doby určené k prodeji. Pokud se ve smlouvě nedohodne jiná doba, platnost smlouvy dle občanského zákoníku končí po třech měsících, pokud nedojde k uskutečnění prodeje. Autobazar má právo na odměnu výlučně za předpokladu, že dojde k uskutečnění prodeje. Protiřečící ustanovení ve smlouvě je automaticky neplatné.

Samotná kupní smlouva, ať už mezi původním vlastníkem a spotřebitelem nebo autobazarem a spotřebitelem, se řídí ustanoveními občanského zákoníku o kupní smlouvě. Obdobně jako u výše uvedené smlouvy o obstarání prodeje věci, mají i zde smluvní strany možnost se dohodnout, že se jejich vztahy budou řídit obchodním zákoníkem. Předpoklad, že nesmí dojít ke zhoršení postavení spotřebitele platí i v tomto případě. Kupní smlouva nemusí

být uzavírána písemně, ale to určitě nelze v případě automobilu doporučit, nejen kvůli registraci. Zvláště pro spotřebitele je toto nevýhodné, protože pak lze jen těžko prokazovat ujednání dohodnutá při uzavírání smlouvy.

4.1.2.1.1 Odpovědnost za vady

Při prodeji ojetého automobilu, obdobně jako u jiných použitých věcí, nemá prodávající zákonnou povinnost odpovědnosti za vady vzniklé po převzetí věci nebo vady vzniklé používáním nebo opotřebením. Proávající odpovídá pouze za vady, které existovaly již při převzetí věci. Veškerá záruka tedy odpovědnost za vady jež se vyskytnou až po převzetí věci, kterou by prodávající poskytl je dobrovolná a nad rámec zákonné úpravy, proto si prodávající může určit libovolné podmínky odpovídající dobrým mravům. Vady může dle § 626, odst.3 občanského zákoníku kupující reklamovat do 24 měsíců, pokud se s prodávajícím nedohodnou na zkrácení této lhůty, přičemž minimem je 12 měsíců. Podobně jako u nové věci je v prvních šesti měsících důkazní břemeno, že vada neexistovala již při předání věci na prodávajícím.

Prodáváný automobil s přihlédnutím k tomu, že jde o použité zboží, musí splňovat požadovanou jakost a požadované vlastnosti, vlastnosti autobazarem či prodávajícím popisované nebo na základě jimi prováděné reklamy očekávané, popřípadně jakost a vlastnosti pro věc takového druhu obvyklé a musí být bez vad. Prodávané zboží musí odpovídat požadavkům právních předpisů a odpovídat obvyklému účelu. Pokud nemá zboží výše uvedené vlastnosti má kupující právo na to, aby autobazar bezplatně a bez zbytečného odkladu uvedl zboží do stavu odpovídajícího kupní smlouvě. A to podle volby kupujícího buď výměnou nebo opravou věci. Jestliže ani jedna z možností není možná, může zákazník požadovat dle vlastní volby buď přiměřenou slevu z kupní ceny nebo od smlouvy odstoupit. Uvedené

samozřejmě neplatí pokud před koupí o vadě věděl nebo ji sám způsobil. Obdobně jako u nového zboží musí i zde prodávající nebo pověřená osoba (např. servis) vyřídit reklamaci do 30-ti dnů a prodloužení této lhůty je možné pouze se souhlasem kupujícího. V případě nedodržení dohodnuté nebo zákonné lhůty může kupující dle vlastní volby buď od smlouvy odstoupit nebo požadovat přiměřenou slevu z kupní ceny.

4.1.2.2 Koupě ojetého automobilu mimo autobazar

V případě, kdy prodávající i kupující jsou soukromé osoby, není možné na jejich vztah uplatnit právní úpravu na ochranu spotřebitele. V této situaci odpovídá prodávající pouze za vady, které existovaly již při převzetí věci. Pokud se dodatečně objeví vada je na kupujícím, aby dokázal, že vada existovala již při převzetí věci. To může učinit např. pomocí znaleckého posudku. Pokud se toto prokáže má kupující právo na přiměřenou slevu nebo pokud by šlo o vady, které činí automobil nepoužitelným, nárok od smlouvy odstoupit. Vyskytlé vady musejí být u prodávajícího reklamovány bez zbytečného odkladu, nejpozději do 6-ti měsíců od převzetí zboží. V kupní smlouvě je možné ujednat rozšíření odpovědnosti prodávajícího.

Pokud je ve smlouvě uvedeno, že je věc přenechávána jak stojí a leží, neodpovídá přenechávající za žádné vady. Výjimkou jsou případy, kdy přenechávající uvedl, že věc určité vlastnosti má, nebo které si vymínil nabyvatel.

4.1.2.3 Rizika obchodování s vozidly získanými trestnou činností

I v případě prodeje automobilu, kdy prodávající je podnikatel a kupující spotřebitel lze v kupní smlouvě dohodnout, že se účastníci nebudou řídit

ujednáními občanského zákoníku, ale jejich vztah bude řízen obchodním zákoníkem. V tomto případě je ale nutné respektovat, že nesmí být zhoršeno právní postavení spotřebitele oproti smlouvě řízené občanským zákoníkem. Výhoda spotřebitele při uzavření kupní smlouvy podle obchodního zákoníku je především v tom, že i pokud autobazar, respektive původní držitel vozidla nebyl jeho vlastníkem (např. se jednalo o vozidlo kradené), stává se kupující novým vlastníkem vozidla, viz. § 446 obchodního zákoníku: „Kupující nabývá vlastnické právo i v případě, kdy prodávající není vlastníkem prodávaného zboží, ledaže v době, kdy kupující měl vlastnické právo nabýt, věděl nebo vědět měl a mohl, že prodávající není vlastníkem a že není ani oprávněn zbožím nakládat za účelem jeho prodeje.“ Vše samozřejmě za předpokladu, že kupující jednal v dobré víře, že automobil nebyl získán trestnou činností. Vlastníkem automobilu by tedy kupující zůstal, ale může být žádán orgány činnými v trestném řízení k vydání automobilu ve smyslu § 78 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Kupující by tak nemohl automobil užívat po dobu trestního řízení, pro nějž je vyžádán.

Pokud by se smlouva řídila občanským zákoníkem, je původní vlastník oprávněn vymáhat žalobou vydání věci a kupující by musel automobil vrátit a jemu tak vzniklou pohledávku v podobě kupní ceny vymáhat na prodávajícím.

4.2 Právní vztahy při užívání cizího vozidla

4.2.1 Leasing

Ve své podstatě je leasing dlouhodobý pronájem věci s následným převodem vlastnictví na nájemce. Leasing je sice převážně uváděn jako forma financování koupě nového vozu, ale majitelem automobilu se nájemce stává fakticky až po ukončení leasingu. Leasingová smlouva používaná v praxi není

upravena žádným právním předpisem, proto je nutné veškeré podmínky zahrnout do smlouvy. Leasingové smlouvy se po obsahové stránce nejčastěji zařazují mezi úvěrové operace.

Leasing se rozlišuje na dva základní druhy:

a) **Operativní leasing** – ve své podstatě se jedná o nájem věci, kdy uživatel leasingu za úplatu užívá věc a pronajímatel odpovídá za provozuschopnost majetku. Obvykle tento druh nezakládá právo na následné odkoupení věci.

b) **Finanční leasing** – v České republice na trhu převažuje. Jedná se o dlouhodobý pronájem s následným převodem vlastnictví, který je většinou zajištěn opčním právem.

Z hlediska zúčastněných osob, lze leasing rozdělit na:

a) **přímý** – kdy se jedná o dvojstranný vztah mezi pronajímatelem, který je zároveň prodávajícím předmětu leasingu a nájemcem

b) **nepřímý** – je trojstranný vztah mezi prodávajícím, který věc prodá poskytovateli leasingu, který uzavře leasingovou smlouvu s nájemcem. Vlastníkem věci je poskytovatel leasingu a až po skončení leasingu přechází vlastnictví věci na nájemce. Tato forma je nejužívanější.

4.2.1.1 Leasingová smlouva

Jak už bylo řečeno výše neexistuje v České republice zákonná úprava, která by přímo upravovala leasingovou smlouvu. Při uzavírání této smlouvy se kombinují zákonem upravené smluvní typy nebo se uzavírají smlouvy

nepojmenované. Leasing, zvláště operativní se nejvíce přibližuje nájemní smlouvě (§ 663 a následující občanského zákoníku). Poskytovatelé leasingu, pokud uzavírají smlouvu se spotřebitelem, by se měli řídit zákonem č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru, který je faktickou implementací evropské směrnice č. 78/102/EHS, o spotřebitelském úvěru. V praxi ale v tomto ohledu panují nejasnosti a někteří poskytovatelé leasingu často argumentují, že se na ně tento zákon nevztahuje. Určitě nezanedbatelné není ani to, že účinnost výše jmenovaného zákona je pouze na úvěry poskytnuté ve výši od 5 000Kč do 800 000Kč. V případě leasingu automobilu, tedy některé dražší vozy nesplňují cenovou podmínku a tudíž pro poskytovatele není tento zákon závazný.

Zákonem o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru je vyžadována písemná forma smlouvy, jedno vyhotovení musí obdržet spotřebitel. Ve smlouvě musí být stanovení roční procentní sazby nákladů na leasing (dále jen RPSN), podmínky za kterých může být RPSN změněna, přičemž tyto podmínky nesmějí být závislé pouze na vůli leasingové společnosti, dále stanovení přesné výše hodnoty leasingu, stanovní výše jednotlivých splátek, jejich počtu a přesného časového rozvržení, stanovení jednotlivých plateb, včetně výše pokut, pojištění, záruk apod., budou-li placeny spolu s leasingem (pokud nelze jednotlivé platby přesně stanovit, musí být uveden přesný způsob jejich výpočtů), způsob platby a závazek leasingové společnosti informovat spotřebitele v průběhu plnění smlouvy o všech změnách RPSN.

Ve smlouvě musí být také obsaženy podmínky, za kterých je možné závazek předčasně ukončit. Podle § 11 zákona č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru, je spotřebitel oprávněn splatit spotřebitelský úvěr před dobou stanovenou ve smlouvě. V takovém případě má

spotřebitel nárok na snížení plateb se spotřebitelským úvěrem souvisejících, o takovou částku, aby splacením spotřebitelského úvěru před dobou splatnosti nezískal žádný z účastníků smlouvy o spotřebitelském úvěru nepřiměřený prospěch na úkor ostatních účastníků. V praxi samozřejmě leasingové společnosti často nechtějí akceptovat předčasné splacení, protože je pro ně méně výhodné.

4.2.1.2 Odpovědnost za vady

V případě leasingu není jednoznačná právní úprava, která by upravovala rozsah a podmínky odpovědnosti za vady. Proto je nejlepším řešením pokud toto je uvedeno přímo v leasingové smlouvě. Odpovědnou osobou vůči nájemci je vždy poskytovatel leasingu. Odpovědnost za vady je v případě leasingu omezena oproti jiným formám koupě. Poskytovatel leasingu neodpovídá za zjevné vady, ledaže by nájemce byl poskytovatelem leasingu výslovně ujištěn, že věc je bez jakýchkoliv vad. Ale stejně jako pro ostatní formy prodeje i pro leasing platí ustanovení v § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, kde je poskytovateli leasingu uložena povinnost vyřídit reklamaci včetně odstranění vad bez zbytečného odkladu a nejpozději do 30-ti dnů od uplatnění reklamace. Pokud nelze vady odstranit a nelze-li pro ni věc řádně užívat nebo není-li odstraněna do uvedené lhůty, má nájemce právo domáhat se odstoupení od smlouvy. Ujednání omezující odpovědnost za vady je podle § 56 odst. 3 písm. občanského zákoníku neplatné i v případě leasingu.

Vlastníkem automobilu zůstává po celou dobu trvání leasingového vztahu poskytovatel leasingu. Tato skutečnost je největším nebezpečím leasingu pro nájemce. Vlastník automobilu s ním může disponovat a i přestože bude ve smlouvě nějaká dispozice (např. zastavení, zcizení) zakázána, nečiní to tento úkon neplatným. Pokud by tedy např. došlo k prodeji automobilu v rámci

zástavního práva, nájemce se pak může pouze domáhat škody na leasingové společnosti. Zástavní právo zůstává na automobilu i po skončení leasingového vztahu a nabití věci nájemcem, kterému může být automobil odňat a prodán, přestože je již v jeho vlastnictví.

Obdobně nepříjemná situace je v případě úpadku a prohlášení konkursu na majetek leasingové společnosti. Automobil v leasingu totiž spadá do konkursní podstaty. Automobil může být nájemci odňat, správce konkursní podstaty může leasingovou smlouvu vypovědět a předmět leasingu může být v konkursu zpeněžen. Uspokojení pohledávky nájemce pak proběhne z rozvrhového výtěžku, které pravděpodobně uspokojí pouze malé procento této pohledávky.

Pro spotřebitele rozhodně nese zakoupení automobilu formou leasingu mnohem větší rizika než běžná kupní smlouva. Je proto žádoucí být při podepisování leasingové smlouvy velmi obezřetný a pečlivě zvolit leasingovou společnost.

4.2.2 Pronájem automobilu

Obdobně jako v jiných částech této práce i zde se bude jednat o spotřebitelskou smlouvu a nebude rozváděna smlouva uzavíraná podle obchodního zákoníku. Základním předpisem, kterým se řídí půjčení auta je nájemní smlouva popsána v občanském zákoníku § 663 až § 684. Z hlediska ochrany spotřebitele je nájem automobilu poskytnutí služby, tudíž i v tomto případě se smluví strany řídí také zákonem o ochraně spotřebitele. Pronajímatel tedy musí dodržovat obdobná ustanovení (s přihlédnutím, že se nejdená o prodej zboží, ale poskytování služeb), která jsou uvedena v kapitole 3.1 zaměřené na koupi automobilu a také v kapitole 3.3.3 o opravě automobilu.

Nájemní smlouvou pronajímatel přenechává nájemci za úplatu automobil, aby jej dočasně užíval. Pronajímatel musí automobil přenechat ve stavu způsobilému ke smluvnímu užívání, jinak má nájemce možnost od smlouvy odstoupit, i pokud se tak stane v průběhu užívání bez jeho zavinění. Nájemce je povinen automobil používat výhradně ke smluvenému užívání a umožnit pronajímateli zkontrolovat pronajímaný automobil. Pronajímatel má právo od smlouvy odstoupit, neužívá-li nájemce automobil v souladu se smlouvou nebo pokud užíváním vzniká škoda nebo hrozí vážná škoda.

Nájemce je oprávněn pronajatý automobil dát do podnájmu, pokud to není ve smlouvě zakázáno. Úpravy na automobilu může nájemce provádět pouze se souhlasem pronajímatele, přičemž záleží na dohodě kdo bude úpravu financovat. Potřebu opravy je nájemce povinen pronajímateli oznámit a snést omezení, které jsou nutná pro opravu věci nebo její údržbu. Pokud by opravu hradil nájemce a je k tomu povinen pronajímatel, má nájemce nárok na úhradu těchto nákladů. Povinnost pojištění nepřisuzuje zákon ani jedné ze stran, záleží tedy na dohodě ve smlouvě. Je rozhodně důležité pojištění nezanedbat, protože při provozu vozidla je riziko poškození nebo zničení automobilu vysoké, ať už zaviněné nájemcem či nikoliv. Je vhodné smluvit podmínky obzvláště v limitu pojistky, spoluúčasti a také v jakých situacích se nejedná o pojistnou událost apod.

Podmínky platby nájemného si mohou smluvní strany určit libovolně. Pokud tak neučiní platí se nájemné měsíčně pozadu. Není-li nájemné i přes upomenutí uhrazeno do platby následujícího nájemného, je pronajímatel oprávněn odstoupit od smlouvy. Nájemce není povinen platit nájemné pokud nemohl kvůli vadě, kterou nezpůsobil, automobil užívat dohodnutým způsobem. Toto právo musí být u pronajímatele uplatněno bez zbytečného odkladu. Není-li uplatněno do šesti měsíců zaniká.

Nájem končí uplynutím doby na kterou byl sjednán, pokud se smluvní strany nedohodnou jinak. Automatický zánik nájmu nastává při zničení pronajatého automobilu. Pokud je změněn vlastník automobilu, vstupuje nabyvatel do právního postavení původního vlastníka. Nájemní smlouvu mohou v takovém případě vypovědět obě strany. Užívá-li nájemce věc po skončení nájmu a pronajímatel proti tomu nepodá návrh na vydání věci, automaticky se obnovuje nájemní smlouva za týchž podmínek jako byla sjednána, i na stejnou dobu.

Nájemní smlouva pro movité věci nemá tolik ujednání chránících nájemce jako je tomu např. u smlouvy o nájmu bytu, proto je z pohledu nájemce nutné si smlouvu pečlivě prostudovat. Rozdílné a někdy i poměrně komplikované bývají platby za nájem automobilu. Vedle nájemného účtují některé autopůjčovny ostatní služby vzlášť. Především se jedná o pojištění a amortizaci. Můžeme se setkat s platbou za každý ujetý kilometr nebo cenová pásma podle ujetých kilometrů apod.

4.3 Právní vztahy při provozu vozidla

4.3.1 Registrace automobilu

Každý kdo hodlá provozovat na území České republiky silniční motorové vozidlo a přípojné vozidlo je povinen tato vozidla zaregistrovat v Registru silničních vozidel příslušným postupem. Vyjímkou jsou osoby, jejichž pobyt na území České republiky netrvá déle než 185 dnů v příslušném kalendářním roce. Registrace automobilu je upravena zejména v zákoně č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Registr silničních vozidel je veden obecními úřady obcí s rozšířenou

působností. Příslušným úřadem je ten, kde má vlastník vozidla bydliště nebo místo podnikání či sídlo.

4.3.1.1 Zapisované údaje

Do registru silničních vozidel se zapisuje:

- vlastník vozidla a jeho identifikační údaje
- provozovatel vozidla, pokud je jiný od vlastníka (a jeho identifikační údaje)
- registrační značka, datum jejího přidělení a odebrání
- číslo technického průkazu, datum a místo jeho vydání
- číslo osvědčení o registraci
- druh a kategorie vozidla
- výrobce, značka (obchodní název stanovený výrobcem), typ vozidla, obchodní označení
- identifikační číslo (VIN), není-li pak výrobní číslo podvozku vozidla
- výrobce podvozku
- výrobce motoru, typ, výkon, zdvihový objem motoru a palivo
- výrobce karoserie, typ, výrobní číslo, barva, počet míst k sezení a stání, popř.lůžek, rozměry ložné plochy, objem skříně nebo cisterny
- celkové rozměry
- největší technicky přípustná hmotnost, největší povolená hmotnost a provozní hmotnost a největší technicky přípustná hmotnost na nápravu a největší povolená hmotnost na nápravu
- druh spojovacího zařízení, největší technicky přípustná hmotnost přípojného vozidla, největší technicky přípustná hmotnost naložené jízdní soupravy a největší povolená hmotnost soupravy

- datum první registrace vozidla
- účel pro který je vozidlo a přípojné vozidlo určeno
- zástavní práva váznoucí na vozidle
- údaje o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla v rozsahu údajů uvedených v dokladu o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- záznam o technických prohlídkách
- záznam o schválení technické způsobilosti vozidla a přípojného vozidla
- trvalé a dočasné vyřazení vozidla a přípojného vozidla z registru

Do registru lze silniční motorové vozidlo nebo přípojné vozidlo zapsat pouze za předpokladu, že byla schválena jeho technická způsobilost k provozu na pozemních komunikacích a je sjednáno pojištění z odpovědnosti provozu vozidla. K zaregistrování vozidla do registru žadatel kromě vyplněného tiskopisu „Příhláška k registraci vozidla do registru silničních vozidel“ dokládá: technický průkaz vozidla, doklad o technické prohlídce, pokud se jedná o vozidlo, které již bylo provozováno, souhlas vlastníka k zaregistrování vozidla na jiného provozovatele, protokol o evidenční kontrole vozidla, nejedná-li se o nové vozidlo, doklad o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, doklad o zástavním právu váznoucím na vozidel, bylo-li zřízeno, není-li provozovatel vozidla státním občanem ČR je potřebné doložit doklad o povolení k pobytu nebo udělení azylu na území ČR a potvrzení o zaplacení daně z přidané hodnoty v případě pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu Evropské unie.

4.3.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Pokud není zákonem stanoveno jinak, lze na českých dálnicích, silnicích, místních komunikacích a účelových komunikacích (pokud jsou veřejně přístupné) provozovat pouze vozidlo, které je podle zákona č.168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, sjednáno pojištění za odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla, lidově nazýváno povinné ručení. Toto pojištění je nutné i pokud je vozidlo pouze ponecháno zaparkované na pozemní komunikaci.

4.3.2.1 Pojistná smlouva

Pojistná smlouva musí vždy podle § 3 zákona č. 168/1999 obsahovat určení pojistníka a pojistitele, údaje o vozidle, dobu trvání pojištění, limit pojistného plnění, výši pojistného, jeho splatnost a způsob placení, formu a místo k oznámení škodné události, je-li pojištění odpovědnosti provozováno formou dočasného poskytování služeb, rovněž adresu bydliště nebo místa podnikání, anebo sídlo škodního zástupce. Součástí pojistné smlouvy jsou také pojistné podmínky pojišťovny, které pro tento druh pojištění schvaluje Ministerstvo financí ČR. V pojistné smlouvě se mohou smluvní strany od zákona odchýlit jen tehdy, pokud tím nedochází ke snížení nebo omezení nároků poškozeného při škodné události.

Po uzavření pojistné smlouvy, vydává pojistitel zelenou kartu, která slouží jako doklad o platnosti uzavřeného pojištění. V případě, že některé údaje o vozidle při uzavírání pojistné smlouvy nejsou známy, vystaví pojišťovna zelenou kartu až po obdržení veškerých informací o předmětném vozidle. Při

provozu vozidla na pozemní komunikaci je jeho řidič povinen mít u sebe zelenou kartu.

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla se vztahuje na každou osobu, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Za škodu takto odpovídá ve smyslu § 430 občanského zákoníku oprávněný provozovatel vozidla. Pokud kdokoliv použije vozidlo neoprávněně (tedy bez vědomí nebo proti vůli provozovatele), odpovídá za škodu sám a pojištění se na něj nevztahuje s výjimkou případů, kdy bylo neoprávněné užití způsobeno nedbalostí oprávněného provozovatele (např. pokud nechal vozidlo odemčené).

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla se vztahuje na následující prokázané nároky poškozeného:

- vyplývající ze škody způsobené na zdraví nebo usmrcením
- vyplývající ze způsobené škody vzniklé poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škody vzniklé odcizením věci, pokud pozbyla fyzická osoba schopnost ji opatrovat (např. v důsledku újmy na zdraví)
- vyplývající ze způsobené škody, která má povahu ušlého zisku
- náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s právním zastoupením při uplatňování uvedených nároků.

Maximální výše náhrady je dána pojistnou smlouvou nebo všeobecnými pojistnými podmínkami. Podle zákona č. 168/1999 nesmí tento limit být nižší než 18 miliónů Kč v případě škody na zdraví, a to na každého zraněného nebo usmrceného, a 5 miliónů Kč v případě škody na majetku, a to bez ohledu na počet poškozených. Z uvedeného plyne, že pokud bude škoda na majetku vyšší

než uvedené limity, může z toho pro viníka nehody plynout povinnost uhradit zbývající výši škody nad limit pojistného plnění.

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla se nevztahuje na škodu, kterou utrpěl řidič vozidla jehož provozem byla škoda způsobena, jakož i na škodu na vozidle samotném a na věcech přepravovaných tímto vozidlem. Pojištění se dále nevztahuje na škodu na majetku způsobenou manželu řidiče nebo osobám, které s ním v době vzniku škodné události žily ve společné domácnosti. Též škody vzniklé při manipulaci s nákladem stojícího vozidla, provozem vozidla při jeho účasti na motoristickém závodě nebo soutěži, při němž se nedodrží pravidla silničního provozu, nejsou kryty pojištěním. Z pojištění nelze vymáhat ani hrazení nákladů vzniklé poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění (péče) nebo důchodů z důchodového pojištění v důsledku škody na zdraví nebo usmrcením, které utrpěl řidič vozidla jehož provozem byla tato škoda způsobena.

Pokud je škoda způsobena vlastníku vozidla nebo osobě, která s vozidlem oprávněně nakládá jako s vlastním (např. nájemce v leasingu), provozem jeho vozidla, které v době škody řídila jiná osoba, pojistitel je povinen uhradit vlastníku pouze škodu na zdraví, nikoliv na majetku.

V případě vzniku pojistné události je pojištěný povinen poškozenému doložit na jeho žádost údaje nezbytné pro uplatnění práva poškozeného na náhradu škody. Především se jedná o jméno, příjmení, bydliště nebo firmu a sídlo, popřípadě místo podnikání vlastníka vozidla, firmu a sídlo, popřípadně místo podnikání pojišťovny, která odpovědnost z provozu vozidla pojistila, číslo pojistné smlouvy a registrační značku vozidla, kterým byla škoda způsobena. Pojištěný je povinen vznik pojistné události byz zbytečného odkladu písemně oznámit pojistiteli.

Pojišťovna je povina vyplatit pojistné plnění do 15 dnů od skončení pojistného šetření nutného ke zjištění škody nebo od obdržení pravomocného rozhodnutí soudu o výši náhrady škody. Pojistné šetření musí být provedeno bez zbytečného odkladu a pokud není ukončeno do jednoho měsíce po ohlášení pojistné události, je pojišťovna povinna poskytnout poškozenému na jeho písemnou žádost plnění ve výši odpovídající rozsahu uplatněných nároků, které poškozený prokázal, popřípadně poskytnout okolnostem odpovídající zálohu.

Pojišťovna má právo na úhradu vyplaceného pojistného plnění pokud prokáže, že pojištěný způsobil škodu úmyslně nebo porušil základní povinnost při silničním provozu a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody, za kterou pojištěný odpovídá. Mezi porušení základních povinností při silničním provozu patří především provozování vozidla, které svojí konstrukcí a technickým stavem neodpovídá požadavkům na bezpečnosti silničního provozu, provozování vozidla, jehož technická způsobilost k provozu vozidla nebyla schválena, řízení vozidla osobou, která není držitelem příslušného řidičského oprávnění (s výjimkou autoškol), řízení vozidla osobou, které byl uložen zákaz činnosti řídit vozidlo, v době tohoto zákazu, dále řízení vozidla osobou, která při řízení vozidla byla pod vlivem alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo, jakož i předání řízení vozidla výše uvedeným osobám. Pojišťovna má právo požadovat náhradu pojistného plnění taktéž na osobě, která způsobila škodu provozem neoprávněně použitého vozidla nebo která bez vážného důvodu nesplnila povinnost ohlásit dopravní nehodu, která je škodnou událostí a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného pojistného šetření.

4.3.3 Oprava automobilu

Oprava věci je podle českého právního řádu zvláštní případ smlouvy o dílo a je upravena v občanském zákoníku § 652 a následující. Uzavřením smlouvy o dílo je v případě opravy objednání opravy a povolení (přijetí) objednávky. Pro případ opravy nemusí být smlouva uzavírána písemně, avšak pokud nedojde k provedení opravy na počkání je zhotovitel povinen vydat objednateli písemné potvrzení o převzetí objednávky, které musí obsahovat označení předmětu opravy, rozsah provedené práce, jakost provedené práce, cenu za provedení opravy a termín provedení opravy. V případě automobilu je rozhodně vhodné do potvrzení uvést stav automobilu včetně funkčních parametrů a případných poškození. Lze tak předejít sporům o poškozeních, které by případně způsobil zhotovitel.

Objednatel může před dokončením opravy od smlouvy odstoupit v následujících případech:

- Pokud zhotovitel sdělí objednateli záměr navýšit cenu opravy. Objednatel je pak povinen zhotoviteli uhradit již částečně provedenou opravu, pakliže by měl i z částečného provedené opravy prospěch.
- Objednatel může od smlouvy odstoupit bez udání důvodu, ale v takovém případě je povinen vždy uhradit zhotoviteli cenu, která připadá na již vykonané práce. Mimo to má zhotovitel právo požadovat zaplacení účelně vynaložených nákladů souvisejících s odstoupením od smlouvy.

Dle § 634 občanského zákoníku musí být stranami sjednána cena, pokud tak není učiněno, může zhotovitel účtovat cenu přiměřenou. Definice

přiměřené ceny není v zákoně uvedena, ale za přiměřenou cenu lze zřejmě považovat cenu obvyklou, běžnou v obdobných případech na trhu.

Pokud objednatel nepodepisuje potvrzení o převzetí objednávky, uvedená cena je pouze odhadem zhotovitele a není sjednanou cenou. Pokud objednatel potvrzení podepisuje, jedná se fakticky o dohodu o ceně a podmínkách smlouvy. Pokud by objednatel s cenou nesouhlasil a podepisoval by potvrzení, je nutné tuto skutečnost do potvrzení uvést.

Pokud zhotovitel v průběhu opravy zjistí, že cena provedené opravy bude podstatně překročena oproti odhadní ceně, je povinen na to objednatele neprodleně písemně upozornit a oznámit mu nový odhad ceny. Obecně se podstatné překročení ceny chápe jako navýšení o přibližně 10% až 20%. Pokud toto překročení není doručeno objednateli písemně, není zhotovitel oprávněn účtovat si vyšší cenu. Za správné tedy nelze považovat ani telefonické potvrzení. Jak bylo uvedené výše, je objednatel oprávněn od smlouvy odstoupit po oznámení nové ceny. Pokud tak bez zbytečného odkladu neučiní, má se za to, že nový odhad ceny akceptoval. Cenu lze také stanovit na základě rozpočtu, který musí být schválen oběma stranami a není možné jej překročit bez souhlasu objednatele a zhotovitel nemůže účtovat jiné práce a náklady než jsou ty uvedené v rozpočtu, pokud s tím objednatel nevysloví souhlas.

Zhotovitel má právo využít zadržovací právo, pakliže objednatel neuhradí cenu opravy v požadované výši. Tak může činit až do zaplacení plné ceny opravy nebo dokud soud nerozhodne jinak.

Při opravách automobilů dochází velmi často k situaci, že autoservis nevrací vymontované součástky z automobilu objednateli, přestože tyto součástky zůstávají i nadále ve vlastnictví objednatele. Z právního pohledu je

pak takové jednání klasifikovatelné v některých případech jako trestný čin⁷ nebo bezdůvodné obohacení. Zhotovitel je oprávněn si vymontované součástky ponechat pouze v případě, že zhotovitel projeví jednoznačnou vůli, že je nechce vrátit. Není tedy dostačující tvrzení, že objednatel o vymontované součástky nepožádal nebo neprojevil zájem.

Navrácení vymontovaných součástek může pro objednatele sloužit jako důkaz, že vymontované součástky byly skutečně vadné a výměna nebyla zbytečná. Takové jednání také snižuje riziko, že autoservis účtovanou výměnu součástky vůbec neprovedl a možnost, že vymontovaná součástka by byla použita k namontování do jiného automobilu.

Pokud vznikne v přímé souvislosti se špatně provedenou opravou škoda, zhotovitel za ni taktéž odpovídá.

4.3.3.1 Reklamace opravy

Podle § 653 občanského zákoníku odpovídá zhotovitel za vady, které má provedená oprava při převzetí vozidla objednatelem, jakož i za další vady, jež se vyskytnou po převzetí věci v záruční době a souvisejí s provedenou opravou. § 654 občanského zákoníku ukládá povinnost zhotoviteli poskytnout na provedenou opravu alespoň tříměsíční záruční dobu. Zhotovitel může poskytnout rozšířenou záruku nad rámec zákonné záruky a stanovit si její podmínky a rozsah.

Pokud byla oprava provedena vadně má objednatel právo na bezplatné odstranění vady, nejdéle v dohodnuté lhůtě. Pokud není dohodnuta, použije se ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, podle

---

⁷ zpronevěra či zatajení věci podle § 148 trestního zákona respektive § 254 trestního zákona

kterého je prodávající⁸ povinen vyřídit reklamaci včetně odstranění vady bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace.

Je-li vada neodstranitelná, nebo není-li zhotovitelem odstraněna v dohodnuté době, anebo vyskytne-li se vada znovu (na rozdíl od prodeje zboží, kdy je nutný třetí výskyt stejné vady), má objednatel právo na odstoupení od smlouvy nebo na přiměřené snížení ceny opravy nebo úpravy.

I v případě záruční doby opravy platí, že se do ní nezapočítává doba od uplatnění až do vyřízení reklamace. Zhotovitel je povinen objednateli vystavit potvrzení, ve kterém je uvedeno kdy právo uplatnil, provedená oprava a doba jejího trvání. Objednatel má také nárok na náhradu škodu způsobené vadou a náhradu nutných nákladů, kterou mu vznikly v přímé souvislosti s uplatněním reklamace. V případě, že toto právo není uplatněno do jednoho měsíce od skončení záruční doby, zaniká.

Jak je uvedeno v § 653 odst. 2 občanského zákoníku zhotovitel odpovídá také za vady jejichž příčinou je vadnost věcí, která má být opravena nebo upravena. V praxi to znamená, že pokud je např. při opravě vyměněno několik součástí a při převzetí to působí jakoby vada byla odstraněna, ale ta se poté vyskytne opět a vyjde najevo, že výměna součástí vyřešila pouze důsledky vady a ne její příčinu, spadá to do odpovědnosti zhotovitele. V tomto případě platí, že pokud došlo k výměně součástí, která nebyla nezbytně nutná a nebyla výslovně požadována objednatelem, má objednatel právo na náhradu škody, a to uvedením do původního stavu, nebo není-li to možné, náhradou v penězích. Zde je ovšem nutné brát v ohled, že pokud uvedení do původního stavu není možné, výměnou starých součástí za nové došlo k zhodnocení věci. Proto je velmi sporné, zda by měl zhotovitel vracet celou cenu provedené

---

⁸ Prodávající je podle § 2 odst. 1 písm. b) téhož zákona definován jako podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby, tedy i zhotovitel provádějící opravu.

opravy nebo zda je oprávněn si odečíst cenu, která vedla ke zhodnocení věci. Na druhou stranu takové zhodnocení objednatel nepožadoval a neměl by být zodpovědný za chybu zhotovitele, proto se jako správné jeví vrácení celé částky.

Je nutné dodat, že česká legislativa myslí i na ochranu spotřebitele v případě, kdy objednatel zadá nevhodné pokyny. Zhotovitel je povinen objednatele na nevhodnost těchto pokynů upozornit, pokud by tak neučinil a řídil se nevhodnými pokyny odpovídá za vady takto vzniklé. Samozřejmě pokud objednatel na svých pokynech trvá, neodpovídá zhotovitel za případné vady.

Jako určitou nedokonalost českého práva lze ohodnotit právě již zmiňovanou tříměsíční záruční dobu na opravu. Pokud je uzavřena smlouva o dílo, nevztahuje se na vyměněné součástky dvouletá záruka, která je platná pro kupní smlouvu. Např. pokud je v autoservisu objednána oprava automobilu z důvodu nefunkčnosti startování a při této opravě je vyměněn startér za nový, na startér se vztahuje pouze tříměsíční záruční doba opravy. Dvouleté záruční lhůty by bylo dosaženo pouze pokud by byla na startér uzavřena samostatná kupní smlouva. Zde ale je nutné podotknout, že k takovému jednání není servis povinen.

5 Závěr

Po studiu českých právních norem jsem dospěla ke zjištění, že kupující by měl být sice dostatečně chráněn, ale v právních normách jsou přece jen drobné nedokonalosti a nejasnosti. Bohužel obchodníci jsou schopni využít i těch nejmenších mezer v právním řádu. U automobilů vše ztěžuje složitost, velké množství dílů a především pak neznalost spotřebitelů o technice automobilu. Proto je pro spotřebitele problém poznat nekvalitně provedenou opravu, ať již záruční nebo objednanou a zda ta mohla eventuelně způsobit další poškození. Obdobná je situace při koupi ojetých automobilů, kde se nezákonné jednání také objevuje. Častá je pak nechuť spotřebitelů řešit špatně odvedenou práci, neuznanou reklamaci nebo podvod s prodejem ojetého automobilu soudní cestou s odůvodněním, že výsledek by byl menší než investovaný čas a prostředky. Spotřebitelé by si ale měli uvědomit, že nemusí být jediní koho nečestný podnikatel poškodil a měli by mít i zájem, aby tak nečinil nadále. Žalobu a další právní kroky nemusí činit sami, ale mohou se obrátit na některé sdružení zabývající se ochranou spotřebitele.

Ale pravděpodobně největší překážkou proč se záměr právních norem a práva spotřebitelů nedostanou až ke spotřebiteli je jejich neznalost vlastních práv. Této neznalosti pak mohou zneužít prodejci nebo poskytovatelé služeb při reklamacích a někteří tak také skutečně činí. Spotřebitelé často ani nevědí jaká práva mají a co mohou požadovat či z jakých možností mají na výběr. Nechají se tedy snadno vmanipulovat do řešení pro prodejce nejjednoduššího a nejvýhodnějšího, které ale už pro ně nemusí být plně uspokojivé. Protipólem jsou pak spotřebitelé, kteří si lidově řečeno požadované řešení vyhárají, přestože na ně nemají zákonný nárok.

Opačným případem problematických reklamací, oprav apod. je naopak vstřícný přístup a snaha výrobců automobilů přesvědčit své zákazníky nejen o kvalitě svých výrobků, ale také jim poskytnout kvalitní servis. V podstatě pravidlem se stalo i poskytování rozšířené záruky ze strany automobilových výrobců.

Ze situací rozebíraných v této práci je z hlediska právní ochrany nejnebezpečnější leasing. Na rozdíl od kupní smlouvy, smlouvy o dílo apod. není leasingová smlouva zákonem pojmenovaná smlouva a tak je platné především to, co je uvedené v této smlouvě. S leasingem jsou spojená i další rizika, která byla jmenována v kapitole 3.2.1. Nelze ani opomenout navýšení konečné ceny, kterou spotřebitel za automobil zaplatí.

Obdobně jako při leasingu i při klasickém pronájmu automobilu je pro spotřebitele naprosto stěžejní důkladné prostudování a porozumění podmínek smlouvy. Nájemce totiž nese rizika za poškození věci, která u automobilu, zvláště v případě dopravní nehody mohu být značná.

Základní pravidlem pro spotřebitele při konání jakéhokoliv právního úkonu týkajícího se nejen automobilu, by měla být znalost souvisejících právních norem a také seznámení se a pochopení podepisované smlouvy a jejích podmínek.

6 Seznam literatury

Legislativa:

1. Usnesení ČNR č. 2/1993, Listina základních práv a svobod
2. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (v aktuálním znění)
3. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
4. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)
5. Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích (silniční zákon)
7. Zákon č. 237/2008 Sb., o Policii České republiky
8. Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách
9. Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č.341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích
10. Zákon č. 56/2001 Sb. , o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích
11. Zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru
12. Zákon č.168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Literatura:

13. Fiala, Kindl. *Občanské právo hmotné*. Plzeň: vyd. A.Čeněk, 2007
14. Pelikánová a kol. *Obchodní právo*, I. a II. díl; Praha: vyd. ASPI 2002

15. Eliáš, K.: *Kurs obchodního práva /obchodní závazky*. 4. vydání. Praha : vyd. C.H.Beck 2008., ISBN 978-80-7179-781-4
16. Pelikán, Tomáš a Bohůnková, Kateřina. *Spotřebitel a automobil*. Praha: Spotřebitel.cz 2006
17. Pelikán, Tomáš a Bohůnková, Kateřina. *Prodávající a spotřebitel: jak předcházet konfliktům a urovnávat spory*. Praha: Spotřebitelský a informační servis 2005.
18. Kočí, Roman. *Zákon o pozemních komunikacích s komentářem, prováděcími předpisy a vzory správních rozhodnutí: podle právního stavu k 1.5.2008*. 2.aktualiz. a dopl.vyd. Praha: Leges 2008

Internetové stránky:

19. Sdružení automobilového průmyslu. *Složení vozového parku v ČR*. 2009
URL: <http://www.autosap.cz/default2.asp?page={4A86501A-BBD5-4B8F-AE57-397BC8051C9A}>
20. Sdružení obrany spotřebitele, o.s. *O nás*. 2009
URL: <http://www.spotrebitele.info/o-sos/o-nas.php>
21. AAA Auto Group. *Jak probíhá výkup vozů v AAA Auto*. 2009
URL: <http://www.aaaauto.cz/cz/jak-probiha-vykup-vozu-v-aaa-auto/text.html?id=61>
22. Autocentrum Esa a.s. *Výhody prodeje v AutoEsa*. 2009
URL: <http://www.autoesa.cz/prodavam-vuz/vyhody-prodeje-v-auto-esa.htm>

7 Přílohy

Příloha č.1 – Kupní smlouva na ojetý automobil

Kupní smlouva na motorové vozidlo

Uzavřená dle Občanského zákoníku mezi:

I. SMLUVNÍ STRANY

Prodávající/majitel:

Jméno/Název:

Bydliště/sídlo firmy:

Telefon:

IČ: nezádáno, DIČ: nezádáno, r.č.: , č.o.p.: , č.pasu.: nezádáno

v zastoupení:

Sídlo provozovny:

Autobazar Auto-Praha, Pod Vodovodem 4, 150 00 Praha 5, Česká republika

Telefon: +420 603 223 509, e-mail: info@auto-praha.eu

http://www.auto-praha.eu

Sídlo firmy:

František Sirůčka, Pod Děvínem 2708, 15000 Praha 5, Česká republika

Telefon: +420 603 223 509, e-mail: info@auto-praha.eu, http://www.auto-praha.eu

IČ: 68890559, DIČ: CZ7409140266

(dále prodávající)

a

Kupující:

Jméno/Název:

Bydliště/sídlo firmy:

Telefon:

e-mail: nezádáno

IČ: nezádáno, DIČ: nezádáno, r.č.: , č.o.p.: , č.pasu.: nezádáno

(dále kupující)

uzavírají tuto kupní smlouvu

II. Úvodní ustanovení

Prodávající prohlašuje kupujícímu, že je výlučným vlastníkem níže uvedeného osobního automobilu

Základní údaje:

Registrační značka: **6A24721**

Číslo TP: **UB287182**

Druh vozidla: **Osobní**

Tovární značka/typ: **Hyundai Lantra coupe**

Výrobce: **Hyundai motor company**

Stav tachometru: **103000**

První registrace: **15.1.1999**

Číslo karoserie/VIN: **KMHJG21RPXU119475**

Číslo motoru: **G4GR**

Barva: **černá**

Max. výkon kW: **83**

Zdvih. Objem cm³: **1599**

Velký technický průkaz: **ne**

Malý technický průkaz: **Ano**

Počet klíčů: **1X**

Stanoviště vozu: **Auto-Praha**

III. PŘEDMĚT SMLOUVY

1. Účastníci této smlouvy činí nesporným, že prodávající touto smlouvou prodává kupujícímu automobil specifikovaný v článku II. této smlouvy, včetně jeho součástí, příslušenství a s potřebnými doklady pro užívání předmětného automobilu za dohodnutou kupní cenu a kupující tímto výše uvedený automobil od prodávajícího za dohodnutou kupní cenu kupuje a přijímá do svého vlastnictví.
2. Proávající svým podpisem na této smlouvě prohlašuje, že automobil nemá žádné právní vady, které by bránily nebo omezovaly kupujícího ve volné dispozici s automobilem, které by bylo potřebné touto smlouvou zvlášť vypořádat, či na které by kupující musel být upozorněn.
3. Proávající zejména výslovně prohlašuje a garantuje kupujícímu, že automobil, který je předmětem prodeje nebyl odcizen, neváznou na něm žádná práva třetích osob, zejména zástavní právo. Automobil není předmětem jakékoliv pohledávky vůči prodávajícímu, zároveň není ve vlastnictví žádné leasingové společnosti ani jiného bankovního ústavu.
4. Proávající si je plně vědom právních následků nepravdivých prohlášení uvedených v odstavci 2 a 3 tohoto článku, zejména skutečnosti, že by se tímto dopustil trestného činu podvodu podle zákona č. 140/1961 Sb. (trestního zákona). Pokud vyjdou najevo skutečnosti, které by byly v rozporu s těmito prohlášeními prodávajícího, anebo pro případ, že příslušný dopravní inspektorát i z jiných důvodů odmítne převést automobil na nového vlastníka je kupující oprávněn odstoupit od této smlouvy a požadovat na prodávajícího okamžité vrácení kupní ceny včetně náhrady škody. Pokud nebude kupní cena vrácena kupujícímu do tří dnů od oznámení prodávajícímu, obě smluvní strany si vzájemně dohodly na smluvní pokutě pro tento případ činí částku ve výši 0,5% z kupní ceny denně.

IV. KUPNÍ CENA A PLATEBNÍ PODMÍNKY

1. Celková cena za automobil byla stanovena dohodou smluvních stran a činí částku ve výši:
Prodejní cena: 95000,- Kč , slovy: devadesátpěttisíc
2. Kupní cena specifikovaná v odstavci 1. tohoto článku byla kupujícímu prodávajícímu zaplacená v hotovosti při podpisu této smlouvy. Proávající podpisem na této smlouvě příjem kupní ceny v hotovosti od kupujícího potvrzuje.

V. FYZICKÝ STAV PŘEVÁDĚNÉHO AUTOMOBILU

Kupující prohlašuje, že si automobil s příslušenstvím před jeho převzetím od prodávajícího aktivně prohlédl. Vlastnictví automobilu přejde na kupujícího okamžikem převzetí automobilu, předáním klíčů a dokladů od automobilu prodávajícímu.

VI. DOHODA SMLUVNÍCH STRAN O APLIKACI OBCHODNÍHO ZÁKONÍKU

Smluvní strany se tímto výslovně dohodly ve smyslu ustanovení § 262 odst. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodního zákoníku, že jejich závazkový vztah založený touto smlouvou se bude řídit obchodním zákoníkem.

VII. PŘÍLOHY

Nedílnou přílohou této smlouvy je žádost o provedení změny držitele vozidla, zmocnění pro Policii ČR - dopravní inspektorát, technický průkaz, osvědčení o technickém průkazu, klíče od automobilu, přijímací protokol a čestné prohlášení.

VIII. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou výtiscích, z nichž každý má platnost originálu a každá ze smluvních stran obdrží po jednom výtisku.
2. Jakékoliv změny či dodatky této smlouvy mohou být prováděny pouze formou písemného dodatku podepsaného oběma smluvními stranami.
3. Smluvní strany prohlašují, že si smlouvu přečetly a plně jí rozumí. Dále prohlašují, že tato kupní smlouva je výrazem jejich pravé a svobodné vůle, není uzavírána v tísní ani za nápadně nevýhodných podmínek. Jako důkaz toho připojují své podpisy.
4. Nedílnou součástí této smlouvy je protokol o technickém stavu podepsaný oběma smluvními stranami.

14.9.2007

FRANTIŠEK SIRŮČKA

Pod Děvínem 2708, 150 00 Praha 5
tel.: 251 555 551, mob.: 603 223 509
IČO: 68890559, DIČ: CZ7409140266
e-mail: frantiseksirucka@volny.cz

.....
podpis prodávajícího - František Sirůčka

.....
podpis kupujícího -

Příloha č.2 – Leasingová smlouva

SPEED LEASE s.r.o.

se sídlem: Těšnov 1/1059, Praha 1, PSČ: 110 00

IČ: 62 91 26 91

DIČ: CZ62912691

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C., vložka 35185,

jejímž jménem jedná pan František Pačes, jednatel

dále jen „**leasingový pronajímatel**“ na straně jedné

a

Vodafone Czech Republic a.s.

se sídlem: Vinohradská 167, Praha 10, 100 00

IČ: 25788001

DIČ: CZ25788001

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Vedená u rejstříkového soudu v Praze, Oddíl B, vložka 6064

jejímž jménem jedná Muriel Anton, Filip Fediuk.

dále jen „**leasingový nájemce**“ na straně druhé

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku tuto

Smlouvu o operativním leasingu č. 8632

(dále jen „**Smlouva**“)

Článek 1.

Základní ustanovení

1.1. **Závazek leasingového pronajímatele** – Leasingový pronajímatel se touto Smlouvou zavazuje pronajmout leasingovému nájemci předmět leasingu a poskytovat leasingovému nájemci služby spojené s operativním leasingem, a to na dobu trvání operativního leasingu.

1.2. **Závazek leasingového nájemce** – Leasingový nájemce se touto Smlouvou zavazuje užívat předmět leasingu v souladu s touto Smlouvou a obchodními podmínkami a hradit leasingovému pronajímateli po stanovenou dobu sjednané leasingové platby.

1.3. **Působnost obchodních podmínek** – Právní vztahy mezi smluvními stranami touto Smlouvou neupravené se řídí Obchodními podmínkami společnosti SPEED LEASE s.r.o., Sixt Lease Franchisee pro operativní leasing, které tvoří přílohu této Smlouvy, případně též rámcovou smlouvou o spolupráci, byla-li takové smlouva mezi smluvními stranami uzavřena. Leasingový nájemce prohlašuje, že se před podpisem této Smlouvy s obchodními podmínkami seznámil.

Článek 2.

Předmět leasingu

2.1. **Předmět leasingu** – Předmětem leasingu je níže specifikované vozidlo:

Typ, model:	Ford Focus Trend II 1,6 (74 kW)
Kategorie vozidla:	Dodávkový
Barva vozu:	červená colorado
Obsah motoru (ccm):	1596
SPZ:	
Číslo VIN:	WF0WXXGCDW6T01535

2.2. **Předání předmětu leasingu** – Předmět leasingu bude blíže popsán v předávacím protokolu.

Článek 3. Leasingové platby

3.1. **Výše leasingových plateb** – Smluvní strany sjednávají leasingové měsíční splátky následujícím způsobem:

Měsíční splátka bez DPH:	8 823,00
DPH 19%:	1 676,00
Měsíční splátka vč. DPH:	10 499,00
Vstupní cena vozu bez DPH:	374 270,00
Vstupní cena vozu vč. DPH:	445 382,00

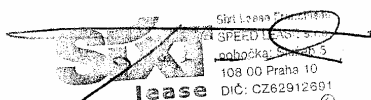
Článek 4. Podmínky operativního leasingu

4.1. **Podmínky operativního leasingu** – Smluvní strany sjednávají podmínky operativního leasingu následujícím způsobem:

Doba trvání leasingu:	36 (měs.)
Roční limit km:	40 000
Tolerance %:	5 %
Poplatek za km nad limit:	0,79
Odpočet za km pod limit:	0,79

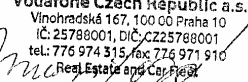
4.2. **Služby spojené s operativním leasingem** – Leasingový pronajímatel se touto Smlouvou zavazuje poskytovat leasingovému nájemci po celou dobu trvání operativního leasingu služby spojené s operativním leasingem dle uzavřené Rámcové smlouvy.

V Praze dne 29.08.2006

SPEED LEASE s.r.o.
108 00 Praha 10
DIČ: CZ62912691

Pronajímatel

V Praze dne 29.08.2006

Vodafone Czech Republic a.s.
Vinohradská 167, 100 00 Praha 10
IČ: 25788001, DIČ: CZ25788001
tel: 776 974 315, fax: 776 971 910
Real Estate and Car Leasing

Vodafone Czech Republic a.s.

Nájemce